

سلامت و تعیین کننده های اجتماعی آن

کد درس: ۱۱

نام درس: سلامت و تعیین کننده های اجتماعی آن

پیش نیاز یا همزمان: -

تعداد واحد: ۲ واحد (۱ واحد نظری و ۱ واحد کارآموزی)

نوع واحد: (نظری و کارآموزی)

هدف کلی درس:

آشنایی دانشجویان با مفاهیم مرتبط با سلامت و تعیین کننده های اجتماعی آن می باشد.

شرح درس:

در این درس دانشجویان با مفاهیم جامعه سالم، تعیین کننده های اجتماعی سلامت، نابرابری و عدالت در سلامت آشنا می شوند. همچنین در این درس وضعیت شاخص های سیمای سلامت در ایران مورد بررسی و توجه قرار می گیرد.

رنوس مطالب: (۱۷ ساعت نظری و ۵۱ ساعت کارآموزی)

الف- رنوس مطالب نظری:

- تعریف سلامت و مفاهیم مرتبط (طیف، تعیین کننده، سنجش سلامت و ...) / نقد مقاله
- تعریف ابعاد سلامت و سنجش آن ها
- تعریف سلامت جامعه/ نقد مقاله
- تعیین کننده های اجتماعی سلامت (SDH)
- نابرابری و عدالت در سلامت
- سنجش نابرابری و عدالت در سلامت
- امنیت غذایی(مفهوم، ابزار و شاخص ها، وضعیت ایران، مرور مطالعات انجام شده)/ نقد مقاله
- سواد سلامت (مفهوم، ابزار و شاخص ها، وضعیت ایران، مرور مطالعات انجام شده)/ نقد مقاله
- حمایت اجتماعی و سلامت (مفهوم، ابزار و شاخص ها، وضعیت ایران، مرور مطالعات انجام شده)
- سرمایه اجتماعی و سلامت (مفهوم، ابزار و شاخص ها، وضعیت ایران، مرور مطالعات انجام شده)
- وضعیت اقتصادی اجتماعی و سلامت (مفهوم، ابزار و شاخص ها، وضعیت ایران، مرور مطالعات انجام شده)
- کیفیت زندگی (مفهوم، ابزار و شاخص ها، وضعیت ایران، مرور مطالعات انجام شده)/ نقد مقاله

- شاخص توسعه انسانی (مفهوم، وضعیت ایران و دیگر کشورها، مرور مطالعات انجام شده) // نقد مقاله
- اهداف توسعه هزاره، اهداف توسعه پایدار (مفهوم، وضعیت ایران و دیگر کشورها، مرور مطالعات انجام شده) // نقد مقاله
- شاخص های سیمای سلامت در ایران (DHS) // نقد مقاله
- پوشش همگانی سلامت (UHC)
- طرح تحول نظام سلامت
- ب- رنوس مطالب کارآموزی
- مشاهده و آشنایی با فرایندهای انجام کار در سازمان های و نهادهای مرتبط با موضوع سلامت اجتماعی در کشور.
- انجام پروژه های عملی در فیلهای سلامت اجتماعی مانند نابرابری اجتماعی، امنیت غذایی و ...

شیوه ارزشیابی دانشجو:

- آزمون در طول نیمسال تحصیلی ۲۵%
- آزمون کتبی پایان نیمسال ۵۰%
- انجام تکالیف ۱۵%
- حضور و شرکت فعال در کلاس ۱۰%

منابع اصلی:

- پوشش همگانی سلامت، موسسه ملی تحقیقات سلامت جمهوری اسلامی ایران، آخرین ویرایش
- درسنامه طب پیشگیری و پزشکی اجتماعی (آخرین ویرایش)، انتشارات ایلیا، جلد دوم
- سلامت و عوامل اجتماعی تعیین کننده آن (راهکار اصلی گسترش عدالت در سلامت و ایجاد فرصتی منصفانه برای همه) (آخرین ویرایش)، دبیرخانه تعیین کننده های اجتماعی سلامت وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
- گزارش نهایی طرح بررسی، تحلیل و تدوین سند ملی اغذیه و امنیت غذایی کشور، وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
- گزارش دیده بانی سلامت کشور، سیمای سلامت و جمعیت در ایران، وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی، آخرین ویرایش گزارشات معتبر منتشر شده (به روز) الکترونیکی ایران و دنیا از جمله شاخص توسعه انسانی، اهداف توسعه هزاره و ...

- Challenging inequities in health: From ethics to action (last edition), Evans T and et al., –
Oxford University press
- Closing the gap in a generation (last edition), WHO –
- Equity, social determinants and Public health Programmes (last edition), WHO –
- Social epidemiology (2000), Berkman L.F, Kawachi I, Oxford University press –
- The solid facts (2003), Wilkinson R, Marmot M, WHO –
- Towards a conceptual framework for analysis and action on the social determinants of –
health (last edition), WHO